

Bryssel den 29.6.2017
COM(2017) 366 final

2017/0151 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen avseende efterlevnadsärende ACCC/C/2008/32

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

(1) Inledning

1998 undertecknade Europeiska unionen (EU) Århuskonventionen. Den var då, och är fortfarande, av stor vikt för EU och dess medlemsstater liksom för länder i Östeuropa och för före detta sovjetiska delstater som är parter i konventionen. Det huvudsakliga syftet med konventionen är att ge allmänheten möjlighet att bli mer delaktig i miljöfrågor och att aktivt bidra till ett bättre bevarande och skydd av miljön.

Århuskonventionen är det direkta skälet till att Århusförordningen antogs, medan tidigare EU-regler om tillgång till handlingar bidrog till att utforma konventionen. Århuskonventionen och EU har därför ömsesidigt förstärkt och utvecklat varandra under åren.

Slutsatserna från Århuskonventionens efterlevnadskommittés ärende (ACCC/C/2008/32) är problematiska för EU eftersom dessa slutsatser inte erkänner EU:s särskilda rättsordning.

EU fortsätter att stödja de viktiga målen i Århuskonventionen.

(2) Århuskonventionen

Konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor¹ (nedan kallad *Århuskonventionen*) är ett multilateralt miljöavtal som ingåtts inom ramen för FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece).

Genom konventionen garanteras allmänheten rättigheter i fråga om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. Detta är viktiga verktyg som bidrar till att förstärka och effektivisera miljöskyddspolitiken.

Århuskonventionen trädde i kraft 2001 och har för närvarande 47 parter, däribland EU och dess medlemsstater. Europeiska gemenskapen godkände konventionen den 17 februari 2005².

EU gjorde en förklaring vid undertecknandet och vid godkännandet av Århuskonventionen (nedan kallad *EU:s förklaring*), i vilken den underrättade konventionens organ om gemenskapens institutionella och rättsliga sammanhang samt om fördelningen av uppgifter med dess medlemsstater på de områden som omfattas av konventionen³.

Skyldigheterna i konventionen har med avseende på EU:s institutioner och organ särskilt genomförts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ⁴ (nedan kallad *Århusförordningen*).

(3) Bakgrund till ärendet

Århuskonventionens efterlevnadskommitté (nedan kallad *kommittén*) övervakar parternas efterlevnad av konventionen. Den 17 mars 2017 utfärdade den slutsatser i ärendet

¹ Offentliggjord (den engelska versionen) på Uneces webbplats, se <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

² Rådets beslut 2005/370/EG, EGT L 124, 17.5.2005, s. 1.

³ EU:s förklaring är offentliggjord på Uneces webbplats under rubriken ”Declarations and Reservations”, se https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=XXVII-13&chapter=27&clang=en

⁴ EUT L 264, 25.9.2006, s. 13.

ACCC/C/2008/32, som väckts av den icke-statliga organisationen *ClientEarth* och som rörde tillgång till rättslig prövning på EU-nivå⁵. Kommittén fann att fördragets regler om tillgång till rättslig prövning inför EU:s domstolar, såsom dessa tolkat reglerna, och kriterierna för tillgång till förvaltningsprövning enligt Århusförordningen strider mot konventionen.

(4) Rättsligt sammanhang

Kommittén fann en överträdelse av artikel 9.3 och 9.4 i Århuskonventionen. I artikel 9.3 anges att "[v]arje part skall [...] se till att den allmänhet som uppfyller eventuella kriterier i nationell rätt har rätt att få handlingar och underlåtenheter av personer och myndigheter som strider mot den nationella miljölagstiftningen prövade av domstol eller i administrativ ordning." Enligt artikel 9.4 krävs att dessa förfaranden ska vara "tillräckliga och effektiva [...] rättvisa, snabba och inte oöverkomligt kostsamma".

2. DET AKTUELLA PROBLEMET

(1) Kommitténs slutsatser

Enligt kommittén ger varken rättspraxisen från Europeiska unionens domstol (EU-domstolen), som tolkar fördragets villkor om privatpersoners tillgång till EU-domstolarna i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), eller Århusförordningen, som föreskriver om förvaltningsprövning av miljöakter av kommissionen, icke-statliga organisationer och allmänheten, tillräcklig tillgång till prövningsförfaranden.

Kommittén ansåg att artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget om talan om ogiltigförklaring som väcks av privatpersoner, enligt EU-domstolens tolkning, är alltför snäv, eftersom den är begränsad till regleringsakter som direkt berör personen och som inte medför genomförandeåtgärder⁶.

Kommittén tillade att Århusförordningen inte kan kompensera för dessa brister eftersom även den bryter mot konventionen på följande punkter:

- Århusförordningens prövningsmekanism bör gå utöver icke-statliga organisationer och öppnas för allmänheten.
- Prövningen bör omfatta allmänna rättsakter och inte endast akter med individuell räckvidd.
- Varje förvaltningsakt som helt enkelt "avser" miljön bör kunna angripas, inte endast akter "enligt" miljörätten.
- Akter som inte är rättsligt bindande och som inte har externa effekter bör också kunna prövas⁷.

Kommittén ansåg också att EU-domstolens rättspraxis inte har utvecklats i någon ny riktning som kommer att säkerställa att konventionen efterlevs⁸.

Kommittén rekommenderade slutligen att EU-domstolens rättspraxis bör ta full hänsyn till konventionen eller, alternativt, att EU bör ändra Århusförordningen eller anta ny lagstiftning⁹.

⁵ http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/C2008-32/Findings/C32_EU_Findings_as_adopted_advance_unedited_version.pdf

⁶ Se punkterna 60–84 i slutsatserna.

⁷ Se punkterna 85–121 i slutsatserna.

⁸ Se punkterna 122–123 och 81–83 i slutsatserna.

(2) Kommissionens inställning till slutsatserna

Såsom det erinrats om ovan har Århuskonventionens organ genom EU:s förklaring uppmärksamats på särdragen i unionens rättsordning.

EU:s förklaring har dock inte alls beaktats i slutsatserna.

Den särskilda arten av systemet med rättslig prövning är omsorgsfullt utformat i EU-fördragen så att alla unionsmedborgare ska ha tillgång till rättslig prövning. Tillgång till rättslig prövning av EU-åtgärder är inte begränsad till direkt talan som väcks vid EU-domstolarna, utan kan även ske vid nationella domstolar, vilka kan – och under vissa omständigheter måste – väcka en fråga om laglighet hos EU-domstolen, som kan förklara EU:s rättsakt eller åtgärd ogiltig.

Särskilt vad gäller talan som väckts vid EU-domstolarna av fysiska eller juridiska personer mot EU-åtgärder som antagits enligt miljöretten, föreskriver artikel 263 fjärde stycket att dessa personer får ”[...] väcka talan mot en akt som är riktad till dem eller som direkt och personligen berör dem samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder.”

Det villkor som anges i denna bestämmelse, och dess föregångare, har tolkats av EU-domstolen i dess rättspraxis, där det första viktiga målet rörande tolkningen av kriteriet ”personligen berörd” var Plaumann¹⁰ där domstolen anförde att ”[a]ndra personer än dem som ett beslut är riktad till kan göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem i förhållande till alla andra personer och därigenom försätter dem i en ställning som motsvarar den som gäller för en person som ett beslut är riktad till.” Domstolen har utvecklat sin rättspraxis från domen i målet Plaumann under åren och tillämpat och anpassat den till särskilda rättsliga eller faktiska omständigheter, och oberoende av sökandens art¹¹.

Genom Lissabonfördraget utvidgades reglerna om talerätt med avseende på privatpersoners rätt att väcka talan om ogiltigförklaring, genom att ett tillägg gjordes till fjärde stycket i artikel 263 (”[...] samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder”). Om dessa villkor är tillämpliga behöver sökanden inte visa att han eller hon är personligen berörd av den angripna rättsakten.

Unionens sekundärlagstiftare får inte ändra reglerna i artikel 263 fjärde stycket och måste respektera den rättspraxis som utvecklats av unionsdomstolarna och som fastställer den korrekta tolkningen av fördragen. Inte heller Århuskonventionen kan möjliggöra några undantag från artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget¹².

Förutom att utvidga den direkta tillgången till EU:s domstolar enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget, gav Lissabonfördraget särskild relevans till nationella domstolars roll genom artikel 19.1 andra meningen i EUF-fördraget, enligt vilken ”[m]edlemsstaterna ska fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt

⁹ Se punkterna 124–126 i slutsatserna.

¹⁰ Mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, ECLI:EU:C:1963:17.

¹¹ Se till exempel mål C-456/13 P, T & L Sugars Ltd och Sidul Açúcares mot kommissionen, ECLI:EU:C:2015:284, punkt 63, mål C-583/11 P, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mot Europaparlamentet och rådet, ECLI:EU:C:2013:625, punkt 72, och mål C-274/12 P, Telefónica mot kommissionen, ECLI:EU:C:2013:852, punkt 46.

¹² Se t.ex. mål T-600/15, PAN europé m.fl. mot Europeiska kommissionen, där tribunalen fann att ”[d]e internationella avtal som unionen ingår, såsom Århuskonventionen, [...] således inte [har] företräde framför unionens primärrätt, varför nämnda konvention inte kan medföra undantag från artikel 263 fjärde stycket FEUF.” (punkt 56 i beslutet, ECLI:EU:T:2016:601).

domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten”. I linje med detta är systemet med EU-domstolens förhandsavgöranden kärnan i EU:s rättsordning, vilket domstolen angav i sitt yttrande 2/13 om Europeiska unionens anslutning till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna¹³.

Detta är av särskild betydelse i EU:s miljö rätt, där, såsom domstolen påpekade i två domar meddelade i plenum angående Århuskonventionens relevans i EU:s rättsordning, nationella förfaranden för prövning i domstol eller i administrativ ordning avseende miljö rätt enligt det rådande rättsläget i unionsrätten *främst* regleras i medlemsstaternas respektive lagstiftning¹⁴.

Enligt kommissionens mening innebär kommitténs slutsatser varken ett medgivande av nationella domstolars centrala roll som allmänna domstolar i EU-rätten¹⁵ eller ett erkännande av systemet med förhandsavgöranden enligt artikel 267 som ett giltigt rättsmedel.

I motsats till vad kommittén fann i slutsatserna, tillhandahåller EU:s rättsordning ett fullständigt system med rättsmedel¹⁶. Det är nämligen så att enskilda som inte uppfyller sakprövningskriterierna i artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget, även i dess utvidgade lydelse enligt Lissabonfördraget, fortfarande har en effektiv tillgång till rättslig prövning och ett effektivt domstolsskydd av sina rättigheter mot EU-rättsliga åtgärder. De kan, beroende på ärendet, antingen väcka talan vid nationella domstolar och förmå dem att begära ett förhandsavgörande hos domstolen för en prövning av giltigheten, såsom anges i artikel 267 i EUF-fördraget, eller accessoriskt åberopa att en akt med allmän giltighet är ogiltig inför EU-domstolarna enligt artikel 277 i EUF-fördraget.

Vad först gäller administrativ prövning uppmanade kommittén EU att bevilja prövning av akter med allmän räckvidd i miljö frågor. Det finns dock inte något krav i Århuskonventionen på att dessa akter måste undergå en administrativ prövning och det är inte heller klart i vilken omfattning en sådan prövning ändamålsenligt kan äga rum för denna särskilda kategori av akter.

För det andra kan artikel 9.3 i Århuskonventionen inte förstås så att den innebär ett krav på administrativ prövning av icke-bindande akter utan externa effekter. Åtgärder som endast har intern rättsverkan inom förvaltningen och inte ger upphov till några rättigheter eller skyldigheter för tredje parter utgör inte beslut som påverkar någon person negativt.

I detta hänseende är det också värt att erinra om att domstolens stora avdelning 2015 ansåg att Århusförordningen, som endast rör EU:s institutioner och endast ett av de rättsmedel som står till förfogande för enskilda vad gäller unionens miljö rätt, inte hade för avsikt att fullgöra de förpliktelser som följer av artikel 9.3 i Århuskonventionen vad avser nationella förfaranden för prövning i domstol eller i administrativ ordning, vilka enligt det rådande rättsläget i unionsrätten *främst* regleras i medlemsstaternas respektive lagstiftning. Med hänsyn till att Århusförordningen är en fråga för unionsrätten och inte var avsedd att genomföra artikel 9.3 i Århuskonventionen, kan efterlevnad med den bestämmelsen, inom

¹³ Se särskilt punkt 198 i yttrande 2/13.

¹⁴ Förenade målen C-401/12 P–C-403/12 P, rådet och kommissionen mot Vereniging Milieudefensie m.fl., EU:C:2015:4, punkt 60, och förenade målen C-404/12 P och C-405/12 P, rådet och kommissionen mot Stichting Natuur en Milieu m.fl., EU:C:2015:5, punkt 52.

¹⁵ Yttrande 1/09, *Inrättande av ett enhetligt system för patenttvister*, EU:C:2011:123, punkt 80.

¹⁶ Se t.ex. mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, ECLI:EU:C:2002:462, punkt 40, eller förenade målen T-236/04 och T-241/04, EEB m.fl. mot kommissionen, ECLI:EU:T:2005:426, punkt 66.

EU:s rättsordning, säkerställas genom andra metoder än att ändra Århusförordningen, vilket kommittén dock förespråkade i sina rekommendationer.

(3) Konsekvenser av slutsatserna

Kommittén rekommenderade att mötet för parterna antar riktlinjer som EU-domstolen bör följa när den tolkar Århuskonventionen.

Enligt principen om maktindelning och principen om institutionell jämvikt är det dock inte möjligt att genomföra kommitténs slutsatser via EU-domstolens rättspraxis, eftersom domstolarna är oberoende i sin dömande funktion.

Vad gäller Århusförordningen ansåg kommittén att kriterierna om vem som kan begära rättslig prövning och vad som kan prövas (tillämpningsområdet vad gäller personkretsen (*ratione personae*) och materiellt sett (*ratione materiae*)) är för snäva. Att utvidga tillämpningsområdet på det sätt som kommittén begärt skulle innebära att öppna prövningsmekanismen – och i förlängningen tillgången till EU-domstolen – för ett mycket stort antal potentiella tvistande parter, för akter som saknar rättsverkningar och för områden som går utöver miljöområdet.

Om Århusförordningen skulle ändras så att dess tillämpningsområde i fråga om förvaltningsprövning utvidgades, skulle detta leda till att betydligt utvidga den tillgång till EU:s domstolar som definieras i EUF-fördraget och som har konsoliderats i rättspraxis. Åtgärder som inte kan angripas enligt artikel 263 fjärde stycket, såsom beslut riktade till medlemsstater som beviljar dem en möjlighet till kostnadsfri tilldelning av utsläpp av växthusgaser under en övergångsperiod, skulle bli föremål för ett förfarande för förvaltningsprövning. I sin tur skulle det beslut som fattats som svar på en begäran om förvaltningsprövning kunna angripas genom en talan om ogiltigförklaring i enlighet med artikel 263 fjärde stycket, i vilken en sökande även skulle kunna väcka frågor om laglighet i fråga om den angripna EU-åtgärden genom en begäran om förvaltningsprövning, såsom tribunalen redan har slagit fast¹⁷.

På liknande sätt har tribunalen tolkat begreppet att en förvaltningsåtgärd har ”individuell räckvidd” (vilket är det villkor som utlöser förvaltningsprövningen enligt artikel 10 i Århusförordningen) som ett begrepp som inte väsentligen skiljer sig från det som utgör en akt som kan angripas enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget¹⁸. Av detta följer att en utvidgning av den kategori av akter som kan bli föremål för förvaltningsprövning skulle leda till att dessa kan angripas indirekt enligt artikel 263 fjärde stycket i EUF-fördraget.

I materiellt hänseende skulle EU-domstolarna, genom ändringar av sekundärlagstiftning, ges behörighet för en helt ny kategori av mål, där de underliggande akter som görs föremål för förvaltningsprövning inte skulle kunna angripas enligt artikel 263 fjärde stycket. Sådana ändringar skulle riskera att skapa en betydande obalans i det system för domstolsskydd som lagts fast genom fördragen.

3. ÅRHUSFÖRFARANDETS FORTSATTGA GÅNG

Kommitténs slutsatser kommer att läggas fram för den sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen som kommer att äga rum den 11–14 september i Budva,

¹⁷ Mål T-177/13, Test BioTech eV m.fl. mot kommissionen, EU:T:2016:736, punkt 56 andra meningen (ej tillgängligt på svenska).

¹⁸ Se t.ex. målen T-19/13, Frank Bold Society mot kommissionen, EU:T:2015:520, punkterna 38 och 44–45, och T-565/14, European Environmental Bureau mot kommissionen, EU:T:2015:559, punkterna 40–49 (ej tillgängliga på svenska).

Montenegro, varvid de skulle erhålla status som officiell tolkning av Århuskonventionen och därmed bli bindande för parterna i konventionen och konventionens organ.

Mötet för parterna beslutar i allmänhet med konsensus. Om alla ansträngningar att nå konsensus har uttömts ska beslut om materiella frågor fattas med en omröstning med tre fjärdedels majoritet av de parter som är närvarande och röstar¹⁹.

4. SLUTSATSER

Kommitténs slutsatser utmanar konstitutionella principer i EU-rätten som är så grundläggande att det är rättsligt omöjligt för EU att följa och efterleva slutsatserna.

Under förfarandet har EU bett kommittén om en andra hearing för att ytterligare förklara unionens institutionella ram. Kommittén avvisade dock denna begäran. Kommitténs slutsatser kan inte överklagas. Det enda sättet som står öppet för EU för att fullt ut säkerställa sina institutionella särdrag och EU:s rättsordnings autonomi är att rösta emot förslaget om godkännande av dessa slutsatser i mötet för parterna; något annat alternativ står inte till buds.

Mot bakgrund av dessa överväganden bör EU avvisa slutsatserna i ärende ACCC/C/2008/32 vid nästa möte för parterna.

EU:s ståndpunkt i denna fråga försvagar inte dess engagemang för Århuskonventionens principer och mål.

I motsats till tidigare slutsatser om efterlevnad, kräver detta särskilda ärende ett beslut av rådet i den mening som avses i artikel 218.9 i EUF-fördraget.

¹⁹ Beslut I/1 om arbetsordning (se särskilt regel 35 om beslutsfattande), se <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.2.e.pdf>

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid den sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen avseende efterlevnadsärendet ACCC/C/2008/32

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Den 17 februari 2005 godkändes Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor²⁰ (nedan kallad *Århuskonventionen*) på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets beslut 2005/370/EG²¹.
- (2) Unionen genomförde skyldigheterna i konventionen med avseende på sina institutioner och organ genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ²² (nedan kallad *Århusförordningen*).
- (3) I enlighet med artikel 15 i Århuskonventionen inrättades Århuskonventionens efterlevnadskommitté (nedan kallad *kommittén*), som är behörig att övervaka parternas efterlevnad med bestämmelserna i konventionen.
- (4) Den 17 mars 2017 mottog unionen slutsatser i ärende ACCC/C/2008/32 rörande tillgång till rättslig prövning på EU-nivå²³. Kommittén fann att den berörda parten underlåter att iaktta artikel 9.3 och 9.4 i konventionen med avseende på tillgång till rättslig prövning för allmänheten eftersom varken Århusförordningen eller EU-domstolens rättspraxis genomför eller iakttar de skyldigheter som härrör från dessa punkter (punkt 123 i kommitténs slutsatser).
- (5) Århuskonventionens organ har genom den förklaring som EU gjorde vid undertecknandet och upprepade vid godkännandet av konventionen uppmärksammat på att ”i gemenskapens institutionella och rättsliga sammanhang [...] kommer gemenskapens institutioner att tillämpa konventionen inom ramen för sina befintliga

²⁰ <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

²¹ Rådets beslut 2005/370/EG av den 17 februari 2005 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (EUT L 124, 17.5.2005, s. 1).

²² EUT L 264, 25.9.2006, s. 13.

²³ http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/C2008-32/Findings/C32_EU_Findings_as_adopted_advance_unedited_version.pdf

och framtida regler om tillgång till handlingar och andra relevanta gemenskapsrättsliga regler på det område som omfattas av konventionen.”

- (6) Kommitténs slutsatser innebär varken ett medgivande av nationella domstolars centrala roll för genomförandet av artikel 9.3 i Århuskonventionen eller ett erkännande av EU:s system med förhandsavgöranden från Europeiska unionens domstol som ett giltigt rättsmedel²⁴.
- (7) I slutsatserna rekommenderas mötet för parterna att agera på ett sätt som står i tydlig konflikt med de grundläggande principerna för EU:s rättsordning och med dess system för rättslig prövning. Slutsatserna erkänner inte EU:s särskilda rättsordning.
- (8) EU fortsätter att fullt ut stödja de viktiga målen i Århuskonventionen.
- (9) Slutsatserna kommer att läggas fram för den sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen som kommer att äga rum i september 2017 i Budva, Montenegro, varvid de skulle erhålla status som officiell tolkning av Århuskonventionen och därmed bli bindande för parterna i konventionen och konventionens organ.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som unionen ska inta vid den sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen avseende efterlevnadsärendet ACCC/C/2008/32 är följande:

- nekande röst om godkännandet av slutsatserna.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

²⁴ Se särskilt punkt 58 i slutsatserna: *Medan systemet med rättslig prövning i nationella domstolar i EU:s medlemsstater, inbegripet möjligheten att begära ett förhandsavgörande, är ett väsentligt inslag för att säkerställa enhetlig tillämpning och korrekt genomförande av EU-rätten i medlemsstaterna, kan det inte ligga till grund för att generellt neka allmänheten tillgång till EU-domstolarna för att väcka talan mot beslut, handlingar eller underlåtenheter av EU:s institutioner och organ.*